

[Industriministeren]

tid, og det er netop meningen med denne opstramning også fra kortudstedernes side, at man ikke skal kunne udlevere sit kort med PIN-kode.

Når der er tale om at give kortet til en ægtefælle, kan problemet løses ved, at ægtefæller har hver sit kort, men gerne til en fælles konto, og dermed er der intet behov for på nogen måde at udlevere sit kort og sin PIN-kode. Det er netop det, vi skal opnå med denne stramning, at der ikke på nogen måde kan sættes spørgsmålstegn ved det.

Det er jo ikke således, at de mennesker, der skal have andre til at handle eller hæve penge for sig, har en begrænsning på, at dette kun kan foregå ved et kort i dagens Danmark, det kan faktisk også foregå på anden vis via banker, via checks, via kontanter.

Det er formålet med det, så det tager jeg som et tegn på, at vi med den paragraf har nået, hvad vi stræbte efter at nå.

De øvrige spørgsmål vil jeg som sagt meget gerne tage fat på under udvalgsbehandlingen, og jeg glæder mig til, at vi kan få dette forslag sagligt og rimelig hurtigt igennem Folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af patentloven. (Ratifikation af Aftale om EF-patenter, indsigelse efter patentudstedelse og administrativ omprøvning).

Af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 23/10 91).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling**Lotte Henriksen (S):**

Folketinget skal nu igen tage stilling til ændringer i patentloven. Begrundelserne for at ændre den danske patentlov er denne gang flere.

Ratificeringen af Aftale om EF-patenter vedtaget i Luxembourg den 15. december 1989 er en af grundene til, at den danske patentlov nu skal ændres. En anden årsag er et ønske om at omlægge indsigelsesperioden til efter, at et patents udstedelse har fundet sted, og en tredje grundelse er at skabe dansk mulighed for, at en patenthaver kan få omprøvet et patent ved en administrativ procedure.

Med ratificeringen af aftalen om EF-patenter vil det i fremtiden blive muligt både at søge patenter i Danmark og i EF. Ved udstedelsen af et EF-patent vil patentet have gyldighed i samtlige EF-lande. EF-patentet kan blive en fordel for dansk industri og erhvervsliv, hvad teknologi og udvikling angår; samtidig kan det give en ensartet og samlet retsbeskyttelse i hele det indre marked.

Vores opgave er naturligvis at give erhvervslivet de bedste vilkår både for eksport og for at få andel i den nyeste udvikling. Danmarks industri må have samme fordele som de øvrige lande i det indre marked og samme muligheder for at holde sig orienteret om den seneste teknologiske udvikling. Såfremt forvaltning, administration og udmøntning af EF-patenterne kommer til at foregå smidigt, kan det blive en fordel for virksomhederne kun at skulle henvende sig ét sted.

Det er en klar forbedring, at det er gjort til en betingelse for patentets gyldighed, at en oversættelse til de enkelte landes sprog må indleveres i samtlige EF-lande. Men indebærer det, at virksomheden selv må lave de 12 oversættelser? Eller kan der søges bistand i de relevante institutioner?

Jeg vil her gerne gøre opmærksom på, at Folketinget den 24. januar 1991 havde en forespørgselsdebat på foranledning af S, SF og Kristeligt Folkeparti, der sluttede med vedtagelsen af en dagsorden, som ud over forslagsstillerne også fik tilslutning fra Det Radikale Venstre. Deri blev regeringen pålagt i forbin-

[Lotte Henriksen]

delse med EF-direktivet om bioteknologiske opfindelser at gøre det til en betingelse, at Danmarks tilslutning til dette direktiv betød, at en patentering på mennesker, dyr og planter blev forbudt. Jeg vil gerne vide, hvorledes dette er indarbejdet i det lovforslag, der i dag er til behandling.

Det har tidligere været et problem at opnå den fornødne tilslutning på 5/6 flertal i Folketinget, jf. grundlovens § 20, for at ratificere EF's Patentkonvention. Derfor er der også i EF åbnet op for, at der må afholdes en regeringskonference, hvis ikke alle lande har ratificeret aftalen inden den 31. december 1991. Jeg vil gerne spørge, om det i praksis kommer til at betyde, at aftalen om EF-patenter reelt igangsættes, selv om ikke alle lande har ratificeret aftalen. Og hvad kommer det til at betyde for danske virksomheders mulighed for at opnå EF-patenter eller konkurrere i det indre marked?

Jeg håber, at det nødvendige flertal i Folketinget vil være med til at give erhvervslivet de gode muligheder, der ligger i vedtagelsen af lovforslaget.

Forslaget om, at indsigelse først kan ske efter patentudstedelsen, kan Socialdemokratiet tilslutte sig. Med en indsigelsesfrist på 9 måneder ser vi ingen problemer heri.

Samtidig vil vi også gerne give tilslutning til, at der indføres mulighed for en administrativ omprøvnin g, dog med den bemærkning, at det er vigtigt at bevare domstolene som yderligere ankeinstans, uden at det bliver et krav, at sagen først skal prøves administrativt.

I forlængelse af bemærkningerne til lovforslaget, som orienterer om, at forslaget er udarbejdet i samarbejde med repræsentanter for de øvrige nordiske lande, kunne det i øvrigt være interessant at få oplyst, om de blot har deltaget i drøftelserne om den administrative omprøvnin g, eller om de i øvrigt har haft bemærkninger også til dette lovforslags EF-del.

Socialdemokratiet vil gerne arbejde positivt med dette forslag i Erhvervsudvalget.

Flemming Hansen (KF):

Lovforslaget er en ratifikation af Aftale om EF-patenter. Samtidig foreslås bestemmelserne i patentloven om indsigelse mod patentudstedelse ændret, således at indsigelse skal ske efter patentets meddelelse. Endvidere foreslås

en supplerende adgang til administrativ omprøvnin g i patentets resterende gyldighedsperiode. Dette kan vi i den konservative folketingsgruppe tilslutte os.

Det er et vigtigt forslag for udbygning af det indre marked, idet en forudsætning for denne udbygning også er, at der sker en udbygning af det indre marked på patentområdet. Det er en vigtig forudsætning for dansk erhvervsliv, at man opnår så stor en forenkling, som dette lovforslag tilsigter, idet man undgår at skulle søge om nye patenter, hver gang man skal ind på nye markeder inden for EF.

Det er også et betydeligt fremskridt, at man omlægger en indsigelse til efter, at patenter er meddelt, da det vil give mulighed for langt hurtigere patentudstedelser. Netop tidsfaktoren er i sådanne sager ganske væsentlig og har været en hæmsko for dansk erhvervsliv gennem en årrække.

Vi har noteret os lovforslagets afsnit om de administrative afprøvnin ger, også det kan vi tilslutte os. Det er et omfattende lovforslag, som vi vil medvirke til den hurtigst mulige gennemførelse af gennem et seriøst udvalgsarbejde.

Svend Heiselberg (V):

For erhvervslivet er det en stor fordel, at dette lovforslag gennemføres, og jeg håber også, at der er enighed herom.

Venstre kan, som vi har gjort, når patentloven tidligere har været til behandling, varmt støtte lovforslaget.

Tommy Dinesen (SF):

Det er meget komplicerede forslag, der ligger med hensyn til patenter, og når disse problemer har været diskuteret, i hvert fald inden for de sidste 10 år, har SF's holdning været imod.

Da vi i sin tid endelig gav os med hensyn til Europapatentet, var noget af det, vi fremførte, at vi var bange for, at det næste var EF-patentet. Og det er så nu kommet.

Når man læser årsberetningen fra Patentdirektoratet, kan man se, at der er sket en stærk stigning i antallet af de sager, der behandles, og vi mener, at det må være nok at have Europapatentet.

Jeg kan også godt se, at selv om man er imod forslaget, og hvis man, som der står i lovforsla-

[Tommy Dinesen]

get, laver nogle patenter, som ikke tager f.eks. Danmark og Irland med – vi har været modstandere af det her, og det er jo med baggrund i, at det kræver 5/6 flertal, fordi det er suverænitetssafgivelse – så gør det det noget sværere at være imod, for så er der måske nogle andre, der får nogle fordele ved det, som vi ikke får.

Vi er imod, men vi vil godt under udvalgsarbejdet se på, hvad de forskellige ting betyder. Der skal stilles ret mange spørgsmål, og det vil vi gøre.

Der er i forslaget også noget om tvangslicenser, og vi har den indstilling, at vi i hvert fald for nærværende er skeptiske. Med hensyn til den omvendte bevisbyrde er vi også skeptiske.

Indsigelse efter patentudstedelse mener vi til gengæld er fornuftigt – og ligeledes adgang til administrativ omprøvning.

Men som sagt, vi vil gerne være med til at få belyst forslaget yderligere under udvalgsarbejdet og derefter tage endelig stilling.

Michael Kock (FP):

Fremskridtspartiet støtter indførelsen af et EF-patent, såvel som vi i sin tid bakkede op omkring et europæisk patent.

I kraft af den tiltagende internationalisering inden for erhvervslivet bliver det stadig mere påtrængende at tænke i internationale baner omkring patentbeskyttelser. Vi ser forslaget som en hjælp i erhvervslivets arbejde hermed.

Vi betragter endvidere forslaget som en videreudvikling af det europæiske patent, med fordel for erhvervslivet i form af ensartede regler med hensyn til retsbeskyttelse for alle EF-lande samt en administrativ forenkling bl.a. med hensyn til løbende betalinger for patenterne, som herefter kun skal foregå til én myndighed. Den forenkling hilser vi selvfølgelig velkommen. Det er den slags fordele, som medlemskabet af EF burde bringe flere af.

Ud fra ministerens kommentarer fremgår det, at EF-patentet også vil betyde besparelser for erhvervslivet i forhold til det nugældende europæiske patent, såfremt man ønsker at dække mere end 6-7 lande. Ministeren skønner endvidere, at besparelsen på et 10-årigt patent, der dækker alle EF-lande, vil være på ca. 30.000 kr., hvis man vælger et EF-patent frem for et europæisk patent. Disse fordele har Fremskridtspartiet noteret sig med tilfredshed.

Tilsvarende har vi også bemærket, at Patentdirektoratet forventer at få økonomisk fordel af ordningen i form af et overskud på driften fra 1994 og frem til år 2000 samt en akkumuleret besparelse på 70 årsværk, såfremt Danmark ratificerer aftalen om EF-patenter. Fremskridtspartiet lægger i sin stillingtagen vægt på den administrative forenkling og den estimerede økonomiske besparelse for dels erhvervslivet, dels Patentdirektoratet, og på baggrund heraf er vi positivt stillet over for denne del af forslaget.

Ministeren har også nogle rent danske ændringer af patentloven, som vi ikke har yderligere kommentarer til. Men når nu en revision af patentloven er på tale, finder jeg det nærliggende at se på et andet meget påtrængende problem, som ikke er omfattet af den foreslåede revision. Jeg tænker her på den effektive patenttid, der gradvis er blevet reduceret de seneste år for visse produkter, bl.a. farmaceutiske og kemiske. Det er sket i takt med de højere krav, der stilles til miljøbetingede produkttest og dermed til udviklingstiden, før produktet kan bringes på markedet.

Udviklingstiden for en kemisk videreudvikling af f.eks. et medicinalprodukt kan meget vel være på 5-7 år inkl. testforsøg. Hertil kommer så en ventetid i forbindelse med myndighedernes godkendelse, der i Danmark meget vel kan være 5-6 år eller mere. Al den tid løber fra patenttiden, og det er negativt konkurrenceforvridende over for dansk erhvervsliv, at myndighederne i Danmark er langt længere tid om godkendelsesarbejdet end i det øvrige Europa. Det betyder en langt kortere effektiv patentbeskyttelsestid i Danmark end i andre lande.

Tilbage bliver altså en meget kort pay back-tid for de forskningstunge virksomheder, før commodityproducenter får lov til at kopiere deres produkter. Det faktum indebærer naturligvis en risiko for, at virksomhedernes forsknings- og udviklingsaktiviteter ikke længere er rentable. Patentbeskyttelsestiden er, så vidt jeg er orienteret, blevet forlænget for forskningstunge produkter i Frankrig og i Japan. Ministeriet kan sandsynligvis finde flere eksempler herpå. Jeg finder det derfor påtrængende nødvendigt, at man laver en tilsvarende forlængelse i Danmark.

[Michael Kock]

Jeg henstiller altså til, at ministeren udvider sit ændringsforslag til patentloven til at omfatte en mulighed for en udvidelse af den effektive patentbeskyttelsestid enten via en nedsættelse eller et lovfæstet maksimum for de danske myndigheders behandlingstid eller via en forlængelse af patentbeskyttelsestiden.

Sonja Albrink (CD):

Centrum-Demokraterne er meget glade for det lovforslag, som vi har til behandling i dag vedrørende ændringer af patentloven, så vi kan få bragt de ting i orden, således at det danske erhvervsliv kan få de bedste vilkår ifølge EF-aftalen om patentordningen.

Jeg vil slutte med at sige, at vi kan medvirke positivt til lovforslagets endelige vedtagelse.

Niels Helveg Petersen (RV):

Da fru Lone Dybkjær ikke kan være til stede, skal jeg i hendes sted og på mit partis vegne give tilsagn om en positiv behandling af lovforslaget.

Glønborg (KRF):

Da hr. Lysholm Christensen er optaget af et andet møde i dette hus, skal jeg på Kristeligt Folkepartis vegne erklære, at vi betragter det foreliggende lovforslag som en videreførelse af det stykke arbejde, som vi stod sammen om sidste år, og vi giver derfor en positiv tilslutning.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Det er et yderst kompliceret område, vi bevæger os ind i her, og jeg er godt klar over, at der de positive holdninger til trods alligevel er ganske mange spørgsmål, der skal afklares, inden dette lovforslag kan vedtages. Jeg håber dog, at vi kan gøre det rimelig hurtigt, så vi også kan få det sat i gang så snart som muligt.

Fru Lotte Henriksen stillede nogle spørgsmål vedrørende den dagsorden, der blev vedtaget i januar i år. Den dagsorden vedrørte direktivbehandlingen i EF, men jeg skal ikke lægge skjul på, at der også kan være en sammenhæng med dette lovforslag.

Det foreliggende lovforslag berører ikke spørgsmålet om patentering af de bioteknologiske opfindelser, som vi behandlede i januar. Aftale om EF-patenter berører heller ikke de regler, som allerede findes på det område i

Den Europæiske Patentkonvention og i den danske patentlov.

Det betyder, at den fremtidige praksis for udstedelse af patenter på dette felt såvel i den europæiske patentorganisation som i Danmark vil være afhængig af udfaldet af de igangværende forhandlinger om EF-direktivforslaget om beskyttelse af de bioteknologiske opfindelser, og det direktivforslag forventer vi vedtaget i løbet af 1992.

Under forhandlingerne har vi fra dansk side gjort klart, at Danmark ikke kan acceptere patent på dyr, men forhandlingerne er stadig uafklarede på punktet, og vi venter i øjeblikket på en endelig udtalelse fra EF-Parlamentet. Først når den foreligger, vil Kommissionen komme med det nye forslag.

Men jeg kan oplyse, at Danmark under direktivforhandlingerne har peget på problemerne om bevarelse af de genetiske ressourcer, og det spørgsmål tages nu også op i forbindelse med Kommissionens program for forskning og teknologisk udvikling inden for bioteknologi. Der peges også på, at der tillige skal tages hensyn til bioteknologiens sociale, etiske og miljømæssige konsekvenser.

Hvis vi går tilbage til Den Europæiske Patentorganisation, vil jeg gerne uddybe det over for udvalget. Men hører man noget om, at Den Europæiske Patentorganisation i München har godkendt den såkaldte genetiske mus, er det rigtigt. Det har man gjort som en individuel sag, idet man på trods af de etiske hensyn har sagt, at fordelene ved musens egenskaber til brug for kræftforskningen har opvejet hensynet til musen som sådan. De miljømæssige risici har været undersøgt, og det har medført, at man ikke har villet afvise en patentering. Dette kan jeg som sagt uddybe i udvalgsbehandlingen, således at vi får slået fast, hvorledes sammenhængen er til det foreliggende lovforslag.

Jeg kan ikke give et nøjagtigt svar på, hvad der sker, hvis ikke alle lande tilslutter sig inden for tidsfristen, men der er selvfølgelig en risiko for, at hvis vi er det eneste land, der står tilbage, så vil den træde i kraft under alle omstændigheder, besluttet af de andre. Det vil jeg også gerne vende tilbage til i udvalget, når vi ser, hvordan de øvrige lande får dette gennemført.

Det sidste, jeg vil kommentere, er hr. Michael Kocks spørgsmål vedrørende den effektive

[Industriministeren]

patenttid for de farmaceutiske produkter. Det er et spørgsmål, vi arbejder med i EF-sammenhæng, og hvor den danske indstilling er, at patenttiden skal forlænges, ikke på grund af at det tager lang tid at patentere det i systemet, men – som det også blev fremhævet af hr. Michael Kock – fordi den effektive patenterings-tid på grund af forskningstiden og markedsføringstiden efterhånden er blevet nedsat fra det, der oprindeligt var meningen med patenttiden. Fra dansk side er der absolut en positiv holdning, i øvrigt med fuld opbakning i Markedsudvalget, til, at vi arbejder på at forlænge denne patenttid. Det er altså ikke et isoleret dansk spørgsmål, det er et spørgsmål, vi skal have gennemført igennem EF og igennem de direktiver, vi har dér.

Jeg stiller mig naturligvis til rådighed ved besvarelsen af alle de spørgsmål, der måtte komme, og jeg vil også glæde mig til udvalgsbehandlingen.

Jeg gør opmærksom på, at vi her har et af de sjældne tilfælde, som kræver 5/6 flertal i Folketinget, og jeg er derfor ekstra glad for de positive meldinger, der er kommet faktisk fra alle partier i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om nordisk samarbejde.

Af ministeren for nordisk samarbejde (Thor Pedersen).

(Fremsat 23/10 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Erik B. Smith (S):**

Det drejer sig om et forslag til ændring af Helsingforsaftalen, som er anbefalet af Nordisk Råd og tiltrådt af de nordiske landes regeringer.

I korthed går det ud på at give mulighed for mere end én plenarforsamling om året, at styrke præsidiets og også at give præsidiets kompetence for så vidt angår ansættelse af udvalgssekretærer og personale i øvrigt m.v.

Det siger sig selv, at Socialdemokratiet også står bag en sådan ændring, ligesom vi har gjort det i Nordisk Råd. Vi har ingen problemer med forslaget.

Skal der siges noget politisk her, så skulle det måske være, at vi i Socialdemokratiet finder, at præsidiets må have mulighed for også at tage sig af udenrigspolitiske spørgsmål. Vi synes, det vil være rigtigt, at der skabes mulighed for at diskutere sikkerhedspolitik i Nordisk Råd. Vi synes, det ville være en god idé, om et ministerråd bestående af udenrigsministrene også ville blive etableret. Vi ved jo, at de nordiske udenrigsministre regelmæssigt mødes, så hvorfor ikke sætte det i faste rammer? Verdensbilledet har jo ændret sig, og de hensyn, der tidligere har været i Nordisk Råd til et af medlemslandene, er ikke længere til stede på samme måde. Derfor vil vi godt opfordre til, at man ser på disse ting. Det er ikke med i dette forslag, men det var måske en idé at drøfte det under udvalgsarbejdet.

Vi kan i øvrigt give tilslutning til en hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti kan også tilslutte sig lovforslaget. Vi får en organisatorisk tilpasning, vi styrker præsidiets stilling, vi giver medlemmerne flere muligheder, og vi justerer og effektiviserer udvalgsarbejdet. Det er der ingen problemer i. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at da vi drøftede forslaget her i København for et halvt års tid siden ved Nordisk Råds session, var der dele af forslaget, som vi konservative og også andre var imod. Jeg vil godt trække dem frem her også, men der var et flertal for dem. Det drejede sig om, at vi var modstandere af, og det er vi fortsat, at der afholdes mere end én ordinær session hvert år. Vi mener ikke, at der er behov for det.